

HAUGESUND KONTROLLUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: tirsdag 17. november 2020
Tid: kl. 14.00
Sted: Haugesund Rådhus, bystyresalen

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 959 86 977
eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet legges ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Krisesenter Vest IKS v/daglig leder er invitert i sak 36

SAKSLISTE:

- 35/20 Godkjenning av protokoll fra møtet 20.10.20**
- 36/20 Orientering fra Krisesenter Vest IKS**
- 37/20 Bestilling av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt – «IT-sikkerhet»**
- 38/20 Valg av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt eller eierskapskontroll**
- 39/20 Forenklet etterlevelseskontroll for regnskapsåret 2019 – revisors attestasjon**
- 40/20 Møteplan for 2021**
- 41/20 Referat- og orienteringssaker 17.11.20**

Eventuelt

Aksdal, 10.11.20

Gudvin Selsås (sign.)
Leder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (til orientering)
Varamedlemmer (til orientering, unntatt 1. vara Jan Lothe og 1. vara Geir Jørgensen som kan møte fast)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	17.11.20	35/20
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 20.10.20

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokoll fra møte i Haugesund kontrollutvalg 20.10.20 godkjennes.

Saksvedlegg: Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 20.10.20

Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 20.10.20 til godkjenning.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og bystyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møtet, og utvalgsleder eller evt. møteleder vil så signere protokollen.

Aksdal, 10.11.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

HAUGESUND KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Tirsdag **20. oktober 2020** ble det avholdt møte i Haugesund kontrollutvalg under ledelse av utvalgets leder Gudvin Selsås.

MØTESTED:	Haugesund Rådhus, bystyresalen og Teams
MØTESTART/MØTESLUTT:	Kl. 14.00 – kl. 16.00
MØTENDE MEDLEMMER:	Gudvin Selsås (H), Kari Louise Mæland (Krf), John Malvin Økland (H), Tor Inge Vormedal (Sp), Anna Kari Rasmussen (H), Gudrun Caspersen (Ap), Arne Sjursen (PP) og Camilla Klovning Strømø (Frp)
MØTENDE VARAMEDLEMMER:	1.vara Geir Jørgensen (R), 3. vara Lise Haukås (SV) og 2. vara Linda Beate Saltvedt (H)
FORFALL:	Svein Abrahamsen (V), Marte Lysaker (SV), Frank Hendrikse (MDG), 1. vara Jan Lothe (H) og 2. vara Dagfinn Torstveit (A)
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Seniorrådgiver Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgsssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Forvaltningsrevisor Magnus N. Heggen Oppdragsansvarlig revisor Harald Sylta deltok på Teams i sak 32 og 33 – KPMG AS
FRA ADMINISTRASJONEN:	Kommunedirektør Ole Bernt Thorbjørnsen i sak 30 og kommunaldirektør Jo Inge Hagland i sak 30 og 31
ANDRE SOM MØTTE	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 29/20 GODKJENNING AV PROTOKOLL 22.09.20

Sekretariatets innstilling:

Protokoll fra møte i Haugesund kontrollutvalg 22.09.20 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 20.10.20:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 20.10.20:

Protokoll fra møte i Haugesund kontrollutvalg 22.09.20 godkjennes.

SAK 30/20 ORIENTERING FRA ADMINISTRASJONEN - KOMMUNE- DIREKTØREN

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg tar kommunedirektørens gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 20.10.20:

Kommunedirektør Ole Bernt Thorbjørnsen innledet og orienterte om situasjonen i kommunen. Forslaget til budsjett for neste år blir lagt frem senere i uken. Han var derfor litt forsiktig med å uttale seg. De fleste av kommunens aktiviteter og tjenestetilbud var påvirket av koronapandemien. Den økonomiske situasjonen var blitt enda mer krevende. Kommunedirektøren mente det ville ta flere år før situasjonen var tilbake til «normalen».

Kommunaldirektør Jo Inge Hagland presenterte tjenesteområdet Administrasjon og service. Han viste organisasjonskart og forklarte om de tre enhetene tjenesteområdet var delt inn i. Det var personal, IKT og økonomi. Tjenesteområdet har en netto budsjetttramme på 100 millioner og 82 årsverk.

Medlemmene fikk svar på spørsmål om blant annet eiendomsskatt, læringsmuligheter av koronasituasjonen, IKT-løsninger, økonomiske utsikter og ansattes mulighet for å uttale seg til pressen.

Det siste spørsmålet hadde bakgrunn fra oppslag i Haugesund Avis. Kommunedirektøren svarte at det var viktig at kommunens uttalelser var samstemte og at det derfor var kommunedirektøren eller kommunaldirektørene som i hovedsak skulle uttale seg. Den aktuelle saken skal til politisk behandling og kommunedirektøren mente at i slike saker skal fokuset være på saksframlegget, og at administrasjonen bør være forsiktig med å uttale seg.

Kommunedirektøren mente det ikke rådet noen form for fryktkultur i organisasjonen, slik oppslaget i media kunne gi uttrykk for.

Utvalgsleder takket for en god og nyttig orientering.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 20.10.20:

Haugesund kontrollutvalg tar kommunedirektør Thorbjørnsen sin orientering og kommunaldirektør Hagland sin gjennomgang om sine arbeids- og ansvarsområde til orientering.

SAK 31/20 VALG AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT**Sekretariatets innstilling:**

Haugesund kontrollutvalg ber KPMG AS om å legge fram utkast til prosjektplan på forvaltningsrevisjonsprosjekt om til neste møte.

Behandling i kontrollutvalget 20.10.20:

Utvalget var enig om å velge «IT-sikkerhet i kommunen» i tråd med prioriteringene i den nye planen for forvaltningsrevisjon. Fokus skal være på personvern rettet mot kommunens ansatte og innbyggernes bruk av kommunale tjenester.

Medlemmene ble enige om følgende innspill til forvaltningsrevisor om temaer for revisjonen: tilgangskontroll, kassering av gammelt utstyr/programvare, stabilitet/oppetid på kritiske områder, hacking/innbrudd, datasikkerhetskultur, rutiner for opplæring og systemoversikt.

Forvaltningsrevisor ble bedt om å ta hensyn til disse temaene ved utarbeidelse av prosjektplanen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 20.10.20:

Haugesund kontrollutvalg ber KPMG AS om å legge fram utkast til prosjektplan på forvaltningsrevisjonsprosjekt om «IT-sikkerhet» til neste møte.

Haugesund kontrollutvalg ber forvaltningsrevisor ta hensyn til følgende temaer: tilgangskontroll, kassering av gammelt utstyr/programvare, stabilitet/oppetid på kritiske områder, hacking/innbrudd, datasikkerhetskultur, rutiner for opplæring og systemoversikt.

SAK 32/20 VURDERING AV REVISORS UAVHENGIGHET FOR 2020**Sekretariatets innstilling:**

Haugesund kontrollutvalg tar den framlagte uavhengighetserklæringen av 16.08.20 fra oppdragsansvarlig revisor Harald Sylta, KPMG AS til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 20.10.20:

Oppdragsansvarlig revisor Harald Sylta viste til «Egenvurdering av uavhengighet» og orienterte via Teams. Utvalget hadde ingen merknader til erklæringen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 20.10.20:

Haugesund kontrollutvalg tar den framlagte uavhengighetserklæringen av 16.08.20 fra oppdragsansvarlig revisor Harald Sylta, KPMG AS til orientering.

SAK 33/20 REVISJONSPLAN FOR REGNSKAPSÅRET 2020

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg tar overordnet revisjonsstrategi/revisjonsplan 2020 fra KPMG for regnskapsrevisjonen og presentasjonen fra revisor om interimrevisjonen så langt i 2020 til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 20.10.20:

Oppdragsansvarlig revisor Harald Sylta viste planen på skjerm og orienterte via Teams. Han fortalte om teamet som jobber med kommunerevisjon, om oppstartsmøte med administrasjonen, og om hvilke forhold revisjonen ville ha et spesielt fokus på i år. Revisor forklarte om innføringen av forenklet etterlevelseskontroll. Han beklaget at revisjonen hadde blitt forsinket med årets attestasjon. KPMG hadde konkludert negativt i årets uttalelse, som hadde hatt fokus på innkjøp. Utvalget vil få framlagt sak om dette i neste møte. Utvalget hadde ingen merknader til planen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 20.10.20:

Haugesund kontrollutvalg tar overordnet revisjonsstrategi/revisjonsplan 2020 fra KPMG for regnskapsrevisjonen til orientering.

SAK 34/20 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 20.10.20

39. Statusrapport pr. oktober 2020
40. BST-vedtak 09.09.20, sak 46/20 – oppfølging av rapport «Beboermidler»
41. BST-vedtak 09.09.20, sak 47/20 – reglement for kontrollutvalget
42. Reglement for kontrollutvalget – etter BST vedtak
43. NKRF/dept. 24.08.20 – Enkeltrepresentanter kan delta digitalt i et ellers fysisk møte
44. NKRF/dept. 02.10.20 – Sekretariatet kan delta digitalt i fysiske møter i utvalget

Behandling i kontrollutvalget 20.10.20:

Utvalget hadde ingen merknader til referatsakene.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 20.10.20:

Referatsakene 39 – 44 blir tatt til orientering.

EVENTUELT

Haugalandspakken

Arne Sjursen viste til oppslag i media om granskning av Haugalandspakken. Utvalget bestemte seg for å se hva fylkeskommunen og eventuelt andre kommuner bestemmer seg for.

Sekretariatet har etter møtet fått opplyst at Rogaland fylkesting har vedtatt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av Haugalandspakken.

Henvendelse fra innbygger

Utvalgsleder opplyste at han hadde fått flere e-poster fra en innbygger om Kyststien og sentrumsplanen. Innbyggeren har nå politianmeldt forholdet. Utvalget tok opplysningene til orientering.

Neste møte: tirsdag 17.11.20, kl. 14.00

Foreløpige saker: orientering fra Krisesenter Vest IKS, forenklet etterlevelseskontroll, prosjektplan for nytt revisjonsprosjekt og møteplan for 2021.

Haugesund/Aksdal, 20.10.20

Gudvin Selsås
Kontrollutvalgsleder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	17.11.20	36/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

ORIENTERING OM KOMMUNALE SELSKAPER – KRISESENTER VEST IKS

Sekretariatets forslag til vedtak:

Haugesund kontrollutvalg tar redegjørelsen fra daglig leder Britt Helen Aasbø om Krisesenter Vest IKS til orientering.

Saksorientering

Haugesund kontrollutvalg vedtok i møtet 22.09.20, sak 27/20 å invitere Krisesenter Vest IKS til å orientere i novembermøtet.

Orienteringen er tenkt å gjøre utvalget bedre kjent med driften av selskapet og utfordringer det eventuelt måtte ha. Invitasjonen ble sendt selskapet den 24.09.20.

Daglig leder Britt Helen Aasbø har bekreftet at hun vil delta i møtet. Tidsrammen for orienteringen, inkludert spørsmål er ca. 30-40 minutter.

På selskapets nettsider står det blant annet følgende:

*Opplever du ubehagelige og krenkende situasjoner av noen som står deg nær? Er du utsatt for vold og trenger noen å snakke med? Vi har døgnåpent og du trenger ingen henvisning eller timeavtale. Vi har en avdeling i Haugesund og en avdeling på Stord.
Alle våre tjenester er gratis.*

Vårt tilbud

Krisesenter Vest har over 30 års erfaring med å ivareta personer som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Vi vet at alle har sine individuelle behov i en slik situasjon. Noen har behov for et trygt sted å bo i en periode, mens andre har behov for samtaler og støtte. Krisesentertilbudet er like aktuelt uansett hvilken situasjon du er i.

Du kan ta direkte kontakt med en av våre avdelinger. Du trenger ingen henvisning eller timeavtale.

Vi er her når du trenger oss

Krisesenter Vest IKS har 17 eierkommuner. Vi har avdelinger i Haugesund og på Stord. Alle kommuner er pålagt å ha et tilbud til innbyggere som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Krisesenteret gir et bo- og dagtilbud til kvinner, barn, menn og LHBT-personer. Vi har et stort team av faste ansatte med ulik utdanning og faglig kompetanse til å bistå personer som er utsatt for vold i nære relasjoner.

Alle ansatte har taushetsplikt jf. Forvaltningsloven §§ 13 til 13e, og jf. Lov om kommunale krisesentertilbud § 5.

Fra www.Purehelp.no foreligger blant annet følgende opplysninger:

Formål:

Selskapet skal, på vegne av eierkommunene, sikre etterlevelse av krisesenterlovas § 2 a), b) og c). Selskapet skal være et rådgivende organ for eierkommunene i etterlevelse av lovens § 2 d). Selskapet har ikke som formål å drive virksomhet som gir utbytte til eierkommune.

Oversikt over selskapets eiere:

<i>Karmøy Kommune</i>	23.52%
<i>Haugesund Kommune</i>	20.21%
<i>Stord Kommune</i>	10.43%
<i>Kvinnherad Kommune</i>	7.83%
<i>Bømlo Kommune</i>	6.69%
<i>Tysvær Kommune</i>	5.89%
<i>Vindafjord Kommune</i>	4.88%
<i>Sveio Kommune</i>	2.97%
<i>Sauda Kommune</i>	2.79%
<i>Etne Kommune</i>	2.30%
<i>Suldal Kommune</i>	2.29%
<i>Fitjar Kommune</i>	1.74%
<i>Tysnes Kommune</i>	1.65%
<i>Bokn Kommune</i>	0.49%
<i>Utsira Kommune</i>	0.13%
<i>Andre</i>	6.19%

Aksdal, 10.11.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	17.11.20	37/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

BESTILLING AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT – «IT-SIKKERHET»

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Haugesund kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «IT-sikkerhet» fra KPMG AS i henhold til vedlagte prosjektplan (med eventuelle endringer som kommer frem i møtet).

Oppdraget bestilles av KPMG AS innenfor en ramme på totalt 250 timer.

Saksvedlegg: «IT-sikkerhet» - prosjektplan utarbeidet av KPMG AS

Saksorientering:

I møtet 20.10.20, sak 31/20 ba kontrollutvalget revisjonen om å legge fram utkast til prosjektmandat på et forvaltningsrevisjonsprosjekt til neste møte.

Utvalget gjorde følgende vedtak i saken:

Haugesund kontrollutvalg ber KPMG AS om å legge fram utkast til prosjektplan på forvaltningsrevisjonsprosjekt om «IT-sikkerhet» til neste møte.

Haugesund kontrollutvalg ber forvaltningsrevisor ta hensyn til følgende temaer: tilgangskontroll, kassering av gammelt utstyr/programvare, stabilitet/oppetid på kritiske områder, hacking/innbrudd, datasikkerhetskultur, rutiner for opplæring og systemoversikt.

KPMG AS har lagt fram et forslag til hvordan prosjektet kan gjennomføres, se vedlegg.

Formål:

Kartlegge kommunens rutiner, prosedyrer og rammer for arbeidet med IT-sikkerhet.

Kartlegge og vurdere i hvilken grad kommunens digitale beredskap er tilstrekkelig for å kunne håndtere uønskede digitale hendelser.

Undersøkelsen vil være forbedringsorientert, og vil ha som formål å gi anbefalinger om tiltak dersom det avdekkes avvik eller mulige forbedringsområder.

På bakgrunn av formålet blir følgende problemstillinger foreslått fra revisjonen:

1. Hvordan arbeider Haugesund kommune med IT-sikkerhet?

- a) *Hvilke systemer, rutiner og prosedyrer har kommunen for å ivareta krav til informasjonssikkerhet?*
 - I. *Har kommunen etablert tilgangskontroll for sine systemer?*
 - II. *Har kommunen prosedyrer for kassering av gammelt utstyr og programvare?*
 - III. *Har kommunen rutiner for personvern i tråd med personopplysningsloven?*
- b) *Har kommunen oppdatert sin helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse og hvordan omtales risiko knyttet til informasjons- og kommunikasjonsteknologi her?*
- c) *I hvilken grad gjennomføres det analyser og risikovurderinger ved anskaffelse av nye systemer?*
- d) *Hvordan håndteres avvik?*
- e) *Har kommunen en beredskapsplan for IKT og hvordan er denne samordnet med andre planer?*

2. I hvilken grad er kommunens arbeid med IT-sikkerhet tilstrekkelig for å kunne håndtere uønskede digitale hendelser?

- a) *I hvilken grad gjennomføres beredskapsøvelser innenfor hendelser knyttet til IKT?*
- b) *I hvilken grad er ansatte gjort kjent med planverk, ansvar og rutiner for håndtering?*
- c) *Har kommunen rutiner for å gjenoppta normal drift etter driftsstans på kritiske områder?*
- d) *I hvilken grad gis opplæring til ansatte om informasjonssikkerhet?*
- e) *Opplever de som har ansvar for oppgaver dersom hendelser oppstår, trygghet i forbindelse med rutiner og håndtering?*

Prosjektteamet vil være Harald Sylta, Henrik Sætra, Sindre Rødne Dueland, Maria Halvorsen og Gaute Rannem Johansen.

I følge kapittel 3.2 om aktivitets- og framtidsplan legger KPMG opp til å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet innenfor en tidsramme på 250 timer.

Kontrollutvalgets innstilling til budsjett for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller for 2021 er på ca. 750 timer. Utvalget har i bestilling et oppdrag på 320 timer fra revisor. Det gjelder utarbeidelse rapporten om «Barnevern». Denne rapporten ble bestilt i juni 2020 og vil i hovedsak belaste budsjettet for 2020.

Revisor opplyser at de kan starte prosjektet i januar og levere rapport i begynnelsen av mai neste år.

Utvalget må vurdere om de foreslåtte problemstillingene dekker det kontrollutvalget ønsker å oppnå med prosjektet.

Aksdal, 10.11.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Prosjek tplan

IT sikkerhet
Haugesund kommune

Oktober 2020

www.kpmg.no

Innhold

1. Innledning	2
1.1 Bakgrunn	2
1.2 Forberedelse	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.3 Forslag til tilnærming	3
2. Formål, problemstillinger og revisjonskriterier	5
2.1 Formål	5
2.2 Problemstillinger	5
2.3 Revisjonskriterier	6
3. Tilnærming	7
3.1 Metode	7
3.2 Aktivitets- og fremdriftsplan	8
3.3 Prosjektteam	8
4. Planlegging, gjennomføring og honorarer	9

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Haugesund kommune har en rekke sentraliserte og tilknyttede IKT-systemer hvor det forvaltes store mengder informasjon, og hvert system kan representere en risiko. Kontrollutvalget i Haugesund kommune ønsker derfor kunnskap om hvordan IT-sikkerhet forvaltes i kommunen. I kontrollutvalgsmøte den 20.10.20, sak 31/20 ble det derfor fattet beslutning om å bestille en prosjektplan for en forvaltningsrevisjon av «IT-sikkerhet». KPMG har i den anledning blitt bedt om å lage en prosjektplan for forvaltningsrevisjon av området, som ivaretar følgende temaer:

- ✓ Tilgangskontroll
- ✓ Kassering av gammelt utstyr/programvare
- ✓ Stabilitet og oppetid på kritiske områder
- ✓ Hacking og innbrudd
- ✓ Datasikkerhetskultur
- ✓ Rutiner for opplæring
- ✓ Systemoversikt

1.2 Forarbeid

Det er et mål om å utarbeide en god prosjektplan med relevante og vesentlige problemstillinger for en forvaltningsrevisjon. KPMG har gjennomført en prosess for å konkretisere formål og problemstillinger. Vi har videre innhentet informasjon gjennom kommunens hjemmesider og helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse, risiko- og vesentlighetsvurdering og Sak 31/20 for kontrollutvalget i Haugesund kommune.

IT-sikkerhet ble trukket frem som et område med høy iboende risiko av kontrollutvalget i Haugesund. Konsekvenser knyttet til mangelfull sikkerhet i, og rundt systemene, samt ved forvaltning av informasjon kan være alvorlig. IT-sikkerhet var prioritert prosjekt nummer en i Risiko- og vesentlighetsvurderingen for kontrollutvalget i Haugesund kommune.

1.2.1 Dataangrep i kommune-Norge

Norge er et av de mest digitaliserte landene i verden. Digital utvikling gir en rekke genvinster som samfunnet som helhet og den enkelte innbygger kan nyte godt av. Samtidig kommer man ikke foruten at utviklingen også introduserer nye farer og trusler. Bare i løpet av sommeren og høsten 2020, har det vært registrert flere tilsiktede dataangrep mot virksomheter og ansatte i kommune-Norge. Blant annet ble det i august kjent at enkelte av tjenestene til Sykehuset Innlandet HF var blitt rammet av et angrep gjennom internett hvor man fryktet at det var hentet ut personsensitiv informasjon¹. I tillegg meldte Driftsselskapet Hedmark IKT tidlig september om at det hadde blitt sent ut infiserte e-poster til om lag 10.000 ansatte i sju kommuner i Innlandet fylke². Angrepene illustrerer at sikring av informasjons- og kommunikasjonsteknologi har blitt en sentral del av beredskaps- og sikkerhetsarbeidet i kommunene.

¹ <https://sykehuset-innlandet.no/om-oss/aktuelt/nyheter/dataangrep-mot-sykehuset-innlandet-hf>

² <https://www.nrk.no/innlandet/10.000-kommuneansatte-rammet-av-dataangrep-1.15143964>

1.2.2 Risiko knyttet til informasjonsteknologi i Haugesund kommune

Av Haugesund kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse 2012 kommer det frem at hendelsen «tap av data» klassifiseres som ikke akseptabel risiko. Sannsynligheten for datatap er stor og omfanget av datatap vil kunne variere fra svært sannsynlig til mindre sannsynlig. Videre står det skrevet at tap av, eller korrupte data kan få katastrofale økonomiske følger og medføre fare for liv og helse og kan skyldes en rekke forhold som:

- ✓ Feil i elektronikk
- ✓ Svikt i rutiner
- ✓ Brukerfeil
- ✓ Ytre forhold
- ✓ Ondsinnede handlinger eller program

Haugesund kommune har mye data lagret digitalt, noe som krever et rammeverk for sikker håndtering. I tillegg er den kommunale organisasjonen avhengig av data- og teletrafikk for å fungere, hvilket gjør at man må ha sikre rutiner ved bortfall av systemer og informasjon som forvaltes i systemene. Kommunens ROS-analyse avdekker i tillegg at det kan være risiko knyttet til at ansatte blir satt til oppgaver utover kompetansenivå, hvilket kan sees i sammenheng med hvorvidt ansatte har tilstrekkelig kunnskap om rutiner og planverk angående IT-sikkerhet. Kunnskap om god praksis for IT-sikkerhet er sentralt, ettersom alle ansatte vil kunne være et potensielt mål for en aktør med ondsinnede hensikter.

Det kommer også frem av kommunens hjemmesider at kommunen har etablert en IKT-enhet med ansvar for data- og telekommunikasjon som leverer tjenester til kommunale foretak, interkommunale foretak og andre organisasjoner. Målsetningen for IKT er å drifte Haugesund kommune sine data-, kommunikasjons- og telesystem på en kostnadseffektiv og rasjonell måte, med fokus på stabilitet og driftssikkerhet. IKT-enheten skal også ivareta innkjøp av utstyr, holde seg til gjeldende lovverk og rutiner for datasikkerhet og fungere som rådgiver innen IKT-spørsmål.

I tillegg trådte ny lov om behandling av personopplysninger i kraft den 20. juli 2018 og gjorde EUs personvernforordning til norsk lov. Hovedformålet til det nye regelverket var å ivareta personvernet til den enkelte ved behandling av personopplysninger ved bruk av hel- eller delautomatiserte prosesser (IKT). Med behandling menes alle former for bruk av personopplysninger. Det er i tillegg viktig at kommunen evner å forebygge og avdekke hendelser som kan føre til brudd på personopplysningens integritet, tilgjengelighet og konfidensialitet. I kommunal virksomhet har personvern en høy, iboende risiko, da kommunen håndterer en rekke sensitive personopplysninger om innbyggere og ansatte. Dette stiller krav til at kommunen har et system som ivaretar personvernreglementet, som de ansatte er kjent med og som de etterlever. Kommunen må videre ha kompetanse til å implementere løsninger som ivaretar informasjonssikkerheten. Regelverket stiller strenge krav til kommunene hva gjelder personvern og informasjonssikkerhet.

1.3 Forslag til tilnærming

Vi foreslår at forvaltningsrevisjonen fokuserer på to hovedtema:

✓ **Kommunens rutiner, prosedyrer og rammer for IT-sikkerhet**

Det er viktig at kommunen arbeider strukturert med IT-sikkerhet og har etablert gode og tydelige rammer og rutiner for å ivareta at informasjon og systemer opprettholder et tilfredsstillende sikkerhetsnivå. Her ønsker vi å kartlegge hvilke rutiner og prosedyrer som er opprettet i arbeidet med IT-sikkerhet, og hvordan ansvar er fordelt i dette arbeidet.

✓ **Om kommunens arbeid med IT-sikkerhet er tilstrekkelig for å kunne håndtere hendelser som kan sette informasjon og systemers tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet i fare**

Her vil vi rette blikket mot kommunens arbeid med digital beredskap (IT sikkerhet) og om dette arbeidet tilstrekkelig forbereder Haugesund kommune på å kunne håndtere uønskede digitale hendelser. Her vil vi gjennomføre intervju med personer som forvalter informasjonen og systemer i kommunen på ulike

nivå. Dette kan eksempelvis være kommunens IKT-enhet, et utvalg avdelingsledere og virksomhetsledere, kommunaldirektør for administrasjon og service, samt andre relevante aktører.

2. Formål, problemstillinger og revisjonskriterier

2.1 Formål

Formålet med forvaltningsrevisjonen er todelt:

- ✓ Kartlegge kommunens rutiner, prosedyrer og rammer for arbeidet med IT-sikkerhet
- ✓ Kartlegge og vurdere i hvilken grad kommunens digitale beredskap er tilstrekkelig for å kunne håndtere uønskede digitale hendelser

Forvaltningsrevisjonen er rettet inn mot kommunens rutiner og prosedyrer knyttet til IT-sikkerhet og videre om dette arbeidet oppfattes som, og er tilstrekkelig, i tråd med formålet og problemstillingene i denne prosjektplanen.

Forvaltningsrevisjonen vil være forbedringsorientert, og vil ha som formål å gi anbefalinger om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekker forbetningsområder.

2.2 Problemstillinger

På bakgrunn av formålet blir følgende problemstillinger foreslått:

1. Hvordan arbeider Haugesund kommune med IT-sikkerhet?

- a) *Hvilke systemer, rutiner og prosedyrer har kommunen for å ivareta krav til informasjonssikkerhet?*
 - I. *Har kommunen etablert tilgangskontroll for sine systemer?*
 - II. *Har kommunen prosedyrer for kassering av gammelt utstyr og programvare?*
 - III. *Har kommunen rutiner for personvern i tråd med personopplysningsloven?*
- b) *Har kommunen oppdatert sin helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse og hvordan omtales risiko knyttet til informasjons- og kommunikasjonsteknologi her?*
- c) *I hvilken grad gjennomføres det analyser og risikovurderinger ved anskaffelse av nye systemer?*
- d) *Hvordan håndteres avvik?*
- e) *Har kommunen en beredskapsplan for IKT og hvordan er denne samordnet med andre planer?*

2. I hvilken grad er kommunens arbeid med IT-sikkerhet tilstrekkelig for å kunne håndtere uønskede digitale hendelser?

- a) *I hvilken grad gjennomføres beredskapsøvelser innenfor hendelser knyttet til IKT?*
- b) *I hvilken grad er ansatte gjort kjent med planverk, ansvar og rutiner for håndtering?*
- c) *Har kommunen rutiner for å gjenoppta normal drift etter driftsstans på kritiske områder?*
- d) *I hvilken grad gis opplæring til ansatte om informasjonssikkerhet?*
- e) *Opplever de som har ansvar for oppgaver dersom hendelser oppstår, trygghet i forbindelse med rutiner og håndtering?*

Denne lista med underproblemstillinger er ikke utfyllende. Kartleggingen kan også vise at andre punkt og tema er sentrale – disse vil og bli belyst og inkludert i rapporten.

2.2.1 Avgrensing

Undersøkelsen vil i hovedsak avgrenses til kommunens organisatoriske tiltak med fokus på etablerte rutiner, prosedyrer, opplæring og andre bevisstgjørende tiltak innen fagområdet.

2.3 Revisjonskriterier

Til problemstillingene stiller vi opp revisjonskriterier. Revisjonskriterier er de krav og normer som en tilstand og/eller praksis i kommunen måles mot og disse må være aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Sentrale kilder til å utlede revisjonskriterium vil være:

- ✓ Lov om kommunal beredskapslikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) med forskrifter
- ✓ Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven)
- ✓ Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven)
- ✓ Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften)
- ✓ Forskrift om informasjonssikkerhet
- ✓ Forskrift om virksomheters arbeid med forebyggende sikkerhet (virksomhetssikkerhetsforskriften)
- ✓ Veiledere og NOUer kan også være relevante, blant annet:
 - Veiledere fra nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)
 - Veiledere fra Datatilsynet
 - Veiledere innen informasjonssikkerhet fra Digitaliseringsdirektoratet (Difi)³
 - NOU 2018:14: IKT-sikkerhet i alle ledd

³ <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/informasjonssikkerhet/veiledere>

3. Tilnærming

3.1 Metode

For å svare på problemstillingene vil vi samle inn data ved bruk av følgende teknikker:

- ✓ Dokumentanalyse
- ✓ Intervju

Vi vil innhente og gjennomgå dokumentasjon fra Haugesund kommune som kan gi informasjon om problemstillingene. Vi vil også gjennomføre en kartlegging av kommunens arbeid med IT-sikkerhet ved å innhente informasjon om kommunens rutiner, prosedyrer og andre styrende dokument innen området. Vi vil også kartlegge og vurdere om kommunens beredskap innenfor området oppfattes og er tilstrekkelig for å kunne håndtere digitale hendelser forårsaket av ulike forhold, som eksempelvis hacking eller brukerfeil. For dette vil det benyttes intervju.

Vi vil gjennomføre intervju med relevante informantar. Formålet med intervjuene er å få utfyllende informasjon om kommunens arbeid med IT-sikkerhet. Dette vil inkludere perspektiver fra ansatte spredt omkring i kommunens virksomheter og foretak og kan eksempelvis bestå av representanter fra kommunens IKT-enhet, et utvalg avdelingsledere og virksomhetsledere, kommunaldirektør for Administrasjon og Service samt andre relevante aktører. Sett i lys av dagens Coronasituasjon og råd fra helsemyndighetene om reising og sosial kontakt, legger vi opp til å gjennomføre intervjuene over telefon eller Skype/Microsoft teams.

Formålet med intervjuene er å få utfyllende informasjon og forklaring til dokumentasjonen. Ved gjennomføring av intervju blir det utarbeidet intervjuguider. Fra hvert intervju vil vi skrive referat som vi sender til hver enkelt respondent til verifisering. Informasjonen som samles inn fra dokumentasjon og intervju vil bli gjennomgått og analysert opp mot revisjonskriteriene. Dette vil benyttes for å gi svar på problemstillingene i forvaltningsrevisjonen.

Det vil utarbeides en skriftlig sluttrapport som redegjør for undersøkelsen, funn og anbefalinger. Utkast til rapport vil sendes på høring til relevante aktører før det utarbeides en endelig sluttrapport. Sluttrapportering til kontrollutvalet vil skje ved fremstilling av en revisjonsrapport. Det vil være en rød tråd gjennom rapporten, og rapporten vil være kvalitetssikret og etterprøvbart.

3.2 Aktivitets- og fremdriftsplan

	November			Desember					Januar				Februar				Mars			April					Mai				
Faser + aktiviteter	46	47	48	49	50	51	52	53	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1 Forberede																													
1.1 Forundersøkelse																													
1.2 Etablere prosjektplan																													
1.3 Godkjenning prosjektplan																													
2 Starte opp																													
2.1 Sende oppstartsbrev																													
2.2 Oppstartsmøte																													
2.3 Revisjonskriterier																													
2.4 Dokumentliste																													
2.5 Intervjuplan																													
3 Gjennomføre																													
3.1 Dokumentanalyse																													
3.2 Intervjuguide																													
3.3 Intervjuer																													
3.4 Analyse																													
3.5 Kvalitetssikring																													
3.6 Rapportutkast																													
4 Rapport																													
4.1 Ferdigstille rapportutkast																													
4.2 Høring rapportutkast																													
4.3 Oversending av rapport																													
4.4 Samlet presentasjon KU																													

Forvaltningsrevisjonen vil ha oppstart i januar. Gjennomføring av forvaltningsrevisjonen vil være i februar-mars. Rapportskrivning og høring av rapporten vil skje i april-mai. Endelig rapport vil leveres innen 1. mai.

Vårt forslag til gjennomføringsplan forutsetter at kommunen sender etterspurt dokumentasjon innen rimelig tid, samt at vi får tilgang til personer, dokumentasjon og data.

3.3 Prosjektteam

KPMG sitt team i forvaltningsrevisjonen består av følgende:

- ✓ Oppdragsansvarlig: Harald Sylta
- ✓ Henrik Sætra
- ✓ Sindre Rødne Dueland
- ✓ Maria Halvorsen
- ✓ Gaute Rannem Johansen

4. Planlegging, gjennomføring og honorarer

Det blir lagt opp til gjennomføring av prosjektet innenfor en ramme på 250 timer.

Honoraret dekker planlegging, gjennomføring og rapportering, samt en samlet presentasjon av rapporten for kontrollutvalget.

Kontakt oss**Harald Sylta**

Partner

T + 47 40 96 66**E** herald.sylta@kpmg.nokpmg.no

© 2020 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavour to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	17.11.20	38/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

VALG AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT ELLER EIERSKAPSKONTROLL

Sekretariatets forslag til vedtak:

Haugesund kontrollutvalg ber KPMG AS om å legge fram utkast til prosjektmandat på forvaltningsrevisjonsprosjekt eller eierskapskontroll om til neste møte.

Saksorientering

Bystyret vedtok nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2020 - 2024 i møtet 14.10.20, sak 56/20 etter innstilling fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har innstilt på følgende prosjekter i Plan for forvaltningsrevisjon (6 av 16 prosjekter er listet opp her):

1. ~~It sikkerhet i kommunen~~ Prosjektet er bestilt, jfr. sak 37/20
~~Med fokus på personvern rettet mot kommunens ansatte og innbyggernes bruk av kommunens tjenester.~~
2. Psykisk helse
Kommunens ansvar og betjening av personer som kan være til skade for seg selv og andre.
3. Spesialundervisning og grunnleggende ferdigheter i skolen
Får elever ulikt tilbud om spesialundervisning i skolene, hvor den enkeltes skoles budsjett er avgjørende? Hva blir gjort for å øke elevenes grunnleggende ferdigheter, spesielt i lesing?
4. Enhet for psykisk helse, rus og LAR
Psykososialt kriseteam skal aktiveres ved kriser, ulykker og katastrofer.
Holder enheten et optimalt fokus, og til enhver tid tilfredsstillende beredskap.
5. Måloppnåelse knyttet til miljø og klima i kommunen
Hvorfor oppstår avvik? Hva gjør vi for å rette opp avvik?

6. *Avviksmeldinger knyttet til vold og trusler i skolen*
Kommunen registrerer en stor og urovekkende økning i avviksmeldinger knyttet til vold og trusler. Hva har gått galt og hva gjør vi videre?

I Plan for eierskapskontroll 2020-2024 har utvalget innstilt på følgende prioriterte prosjekter:

1. *Karmsund Havn IKS*
2. *Generell eierstyring*

Utvalgets innstilling til budsjett for kjøp av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er på ca. 750 timer for 2021. Dette tilsvarer 2 til 3 prosjekter, avhengig av størrelsen på prosjektene.

Utvalget har så langt i 2020 bestilt utarbeidelse av Planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, og en rapport om barnevernet fra revisor. Disse arbeidene har et omfang på henholdsvis 140 timer og 320 timer. Totalt er det brukt 470 timer. Prosjektet om IT-sikkerhet har et omfang på 250 timer og vil belaste budsjettet for 2021.

Bestilling av et nytt prosjekt nå, vil i all hovedsak belaste budsjettet for 2021, siden oppstart vil bli etter utvalgets vedtak om bestilling i første møte på nyåret.

Kontrollutvalget må drøfte om hvilket prosjekt de ønsker å velge. Utvalget har fullmakt til å endre eller sette i verk revisjon på andre område enn de som er inkludert i planen, for eksempel fordi risikoforholdene i kommunen har endret seg.

Aksdal, 10.11.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	17.11.20	39/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL FOR REGNSKAPSÅRET 2019 – REVISORS ATTESTASJON

Sekretariatets forslag til vedtak:

Haugesund kontrollutvalg tar vedlagte attestasjonsuttalelse fra KPMG AS om økonomiforvaltningen for 2019 og revisors gjennomgang til orientering.

Haugesund kontrollutvalg ber om at kommunedirektøren gir tilbakemelding til utvalget om oppfølging av revisors brev nr. 2 innen 15.01.21.

Vedlegg:

1. Revisors attestasjonsuttalelse om økonomiforvaltningen i Haugesund kommune 2019
2. Forenklet etterlevelseskontroll 2019 – brev til ledelsen nr. 2, datert 13.10.20

Bakgrunn

I henhold til kommunelovens § 23-2 skal kontrollutvalget bl.a. påse «....at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak....».

Videre står det i kommuneloven § 24-9 om kontroll med økonomiforvaltningen følgende:

«Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.»

Revisor er derfor pålagt, i følge den nye lovbestemmelsen, å avgi en **skriftlig uttalelse** til kontrollutvalget **senest 30. juni**. Dette blir beskrevet som enn **ny oppgave** for revisor, kalt i § 24-9 «forenklet etterlevelseskontroll».

Fra revisorhold har det vært ytret at dette har vært en del av deres rutiner også tidligere, men det nye for dem er at det skal skrives ut en egen attestasjon for denne kontrollen.

Lovforarbeidene angir intensjonen med dette at revisor innenfor en begrenset ressursramme kan bidra til å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Dette vil bygge opp under god økonomiforvaltning, åpenhet og tillit til forvaltningspraksis og kan også gi kontrollutvalget et bedre grunnlag til å bestille forvaltningsrevisjon og andre undersøkelser.

Det er angitt at revisor skal ha en bred tilnærming, men likevel at kontrollen skal gjøres innenfor en begrenset ressursramme. Dette vil blant annet kreve en god risiko- og vesentlighetsvurdering hos revisor. Det er blant annet vist til eksempler på områder/tema for mulig forenklet etterlevelseskontroll innen:

- Selvkost
- Offentlige anskaffelser
- Offentlig støtte
- Etterlevelse GDPR
- Driftstilskudd til private barnehager
- Tilskudd/overføringer til private
- Kontraktsoppfølging.

Ikrafttredelse for § 24-9 er satt fra første konstituerende kommunestyre i 2019. Første rapportering til kontrollutvalget skulle da vært senest 30. juni 2020.

På grunn av koronapandemien i år har fristen blitt vedtatt skjøvet ut i tid til **15. september**. Sekretariatet har etter denne dato etterlyst attestasjonen fra oppdragansvarlig revisor og purret flere ganger. Attestasjonen og nummerert brev til ledelsen ble mottatt 14.10.20.

Uttalelsen for 2019

KPMG AS har avgitt sin uttalelse, datert 13.10.20, for Haugesund kommune om perioden 01.01 - 31.12.19. Det er også utarbeidet et nummert brev nr. 2 til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Attestasjonsuttalelsen og brevet er vedlagt saksframlegget.

Revisor har kommet med en negativ konklusjon i sin attestasjon:

Negativ konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis, og på grunn av betydningen av forholdene som er omtalt i avsnitt «Grunnlag for negativ konklusjon», avgis det erklæring med negativ konklusjon.

Grunnlag for negativ konklusjon

Kontrollen av enkeltanskaffelser viser at det mangler arkivert anskaffelsesprotokoll for 11 av 15 kontroller som er gjennomført. 5 anskaffelser utført i samarbeid med andre, og disse protokollene er ikke kontrollert.

I tillegg får vi opplyst at det ikke er gjennomført konkurranse for 5 av 20 anskaffelser.

Begrensning i bruk

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Haugesund kommunes informasjon, og skal brukes til noe annet formål.»

Det vises til vedlagt brev nr. 2, hvor mer detaljer om kontrollen innen området offentlige anskaffelser, er beskrevet. Denne gang har revisor knyttet kontrollen til drift, ikke til investeringer og innkjøp over kr 100.000.

Konklusjon

På bakgrunn av det som er kommet fram, vil sekretariatet anbefale at utvalget tar informasjonen fra KPMG til orientering og at utvalget ber kommunedirektøren gi en tilbakemelding om forholdet som er tatt opp og hva som er gjort for å rette dette opp.

Sekretariatet vil foreslå at det settes en frist for skriftlig tilbakemelding innen **15. januar 2021**. Tilbakemeldingen vil da kunne legges fram for utvalget i første møtet på nyåret.

Etter § 27-7 siste ledd skal revisor årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om skriftlige påpekninger som er tatt opp, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp. I tilbakemeldingen fra administrasjonen vil de da kunne vise til hva som er blitt gjort i etterkant av kontrollen.

Aksdal, 10.11.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

KPMG AS
Postboks 3 Kristiansborg
Korshøgata 111
N-5822 Bergen

Telephone +47 04063
Fax +47 58 32 71 33
Internet www.kpmg.no
Enterprise 925 +74 627 MVA

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 14.10.20
Journalført: 20/398/096
Arkivkode: 212

Til Kontrollutvalget i Haugesund kommune

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen i Haugesund kommune

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Haugesund kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser § 4 om konkurranse og forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften) del I §7-1 om dokumentasjon av anskaffelsesprosessen. Kontrollen er begrenset til enkeltanskaffelser bokført i driftsregnskapet i 2019 hvor det foreligger minst en faktura fra leverandør på over kr 100 000, begrenset til 20 enkeltanskaffelser. Det presiseres at kontrollen er begrenset til å vurdere oppfyllelse av konkurransekrav og arkiveringskrav, og ikke er en kontroll av om kjøpet generelt følger kravene i anskaffelsesforskriften.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi er uavhengige av kommunen i overensstemmelse med lov og forskrift og Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og med de etiske kravene som er relevante for vårt oppdrag, og vi har oppfylt våre etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og IESBA Code. Vi anvender ISQC 1 [NORSK] – Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll. Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

KPMG AS is a Norwegian public limited company and member firm (the "IKS" member firm) of the independent member firms affiliated with KPMG Network ("KPMG Network"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av

KPMG medlemmer

IKS medlemmer

Oslo	Elverum	Molde	Straume
Ås	Finnsnes	Tromsø	Tynset
Bergen	Hamar	Trondheim	Ullensaker
Birdal	Haugesund	Skien	Sandefjord
Breivik	Knarvik	Sandnessjøen	Alesund
Brønnøysund	Kristiansund	Stavanger	
Bæverfjord	Mo i Rana	Stord	

KPMG AS
Postboks 4 Krisligaborg
Kanalveien 11
N-5820 Bergen

Telephone +47 04063
Fax +47 55 32 71 20
Internet www.kpmg.no
Føletpost 935 174 627 MVA

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 14. 10. 20
Journalført: 20/399/oglu
Arkivkode: 212

Haugesund kommune
Kontrollutvalget

Deres ref

Vår ref

Kopi: Kommunedirektør, økonomidirektør

13. oktober 2020

Forenklet etterlevelseskontroll 2019 - Brev til ledelsen nr 2

I forbindelse med innføring av ny kommunelov kom det en ny bestemmelse om forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen (kommunelovens § 24-9). Denne er nå gjennomført, og vi må dessverre konkludere negativt på kontrollen og i tråd med standarden rapporterer vi også i form av nummerert brev.

Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltning skal utføres av regnskapsrevisor, bygge på en risiko og vesentlighetsvurdering og vi skal gi en uttalelse med moderat sikkerhet. Det skal være begrenset ressursbruk sammenlignet med regnskapsrevisjonen for øvrig og det skal være objektive kriterier. Kontrollen vil derfor avgrenses i forhold til dette.

I vurdering av risiko- og vesentlighet og valg av områder for kontroll bygge på sin kunnskap om kommunen og vurdere:

- Er det områder i regnskapsrevisjonen som er definert med lav risiko som etter standard for forenklet etterlevelseskontroll likevel bør sees på?
- Er det gjennom arbeidet med overordnet analyse og vurderinger av områder for forvaltningsrevisjoner indikasjoner på områder med forhøyet risiko som regnskapsrevisor kan dekke med forenklet etterlevelseskontroll
- Er det områder administrasjonen eller kontrollutvalg mener det er økt risiko
- Generell erfaring med feil og svakheter fra tidligere
- Erfaring fra andre kommuner

Ettersom det er en ny bestemmelse fra 2020, har det ikke vært lagt frem noen eksplisitt risikovurdering for kontrollutvalg, eller diskutert i særlig grad med administrasjonen. Vår risikovurdering er derfor basert på erfaringer og observasjoner fra Haugesund og fra andre kommuner.

Anskaffelsesreglene er en av de mest sentrale sidene ved økonomiforvaltningen i offentlig sektor. Regelverket skal blant annet bidra til effektiv ressursbruk ved konkurranse, forhindre korrupsjon og bidra til innovasjon innen forskjellige områder. Et enkelt søk på KOFA viser at det i 2019 var 53 saker der KOFA konkluderte med brudd på regelverket. Haugesund kommune sitt driftsregnskap viser kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon på 527 MNOK, og kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon på 432 MNOK. Det foretas med andre ord mange anskaffelser, og

etter vår vurdering er det et område med vesentlig risiko for kommunen. Området ble således plukket ut for nærmere kontroll av etterlevelse av rutinene og regelverket.

Nærmere om gjennomføring av kontrollen

Etter lov om offentlige anskaffelser § 4 skal kommunen opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet. Dvs at for anskaffelser over kr 100 000 skal kommunen ha særskilt hjemmel for en anskaffelse rett fra leverandør uten konkurranse. Om en anskaffelse er konkurranseutsatt er derfor første kriterium i vår vurdering.

Etter anskaffelsesforskriften §7-1 skal alle vesentlige forhold for gjennomføring av anskaffelsene nedtegnes eller samles i en protokoll. Dette gjelder alle anskaffelser som er omfattet av regelverket, dvs anskaffelser over kr 100 000. Kriteriet vi vurderte opp mot er derfor om det foreligger en protokoll for anskaffelsene.

Gjennom tidligere revisjoner har vi i hovedsak foretatt avgrensede kontroll i forhold til investeringer. I denne kontrollen valgte vi derfor å fokusere på anskaffelser i drift. Vi hentet ut oversikt over anskaffelser/kjøp i 2019 i driftsregnskapet, og plukket ut 20 anskaffelser over kr 100 000, fordelt på forskjellige ansvar/enheter, og ba om å få en tilbakemelding på

- hva anskaffelsen gjaldt
- hvorvidt den inngikk en rammeavtale
- om anskaffelsen var konkurranseutsatt og evt begrunnelse for manglende konkurranse
- samt å få oversendt protokoll for anskaffelsen

Konkurransekriteriet

Tilbakemelding fra administrasjonen viste at 6 av 20 anskaffelser ikke var konkurranseutsatt. Dette gjaldt ett utviklingsprosjekt, to samarbeid med utbygger (i utbyggerregi), ett tilbud fra leverandør, en hasteanskaffelse og en faktura med flere mindre anskaffelser. I forbindelse med hasteanskaffelsen var det forsøkt flere leverandører uten hell. Vi vurderer derfor denne for å være ok, og kommer til at 5 av 20 anskaffelser ikke var konkurranseutsatt.

Protokollkriteriet

Tilbakemelding fra administrasjonen viste at 16 av 20 anskaffelser ikke hadde protokoll tilgjengelig. Av disse var 5 utført av andre for kommunen (andre kommuner eller aktører). Vi har ikke innhentet ytterligere dokumentasjon for disse.

På bakgrunn av funnene ser vi oss nødt til å konkludere negativ på vår uttalelse. Tilbakemelding fra administrasjonen tyder på manglende kunnskap om regelverk og etterlevelse av rutiner knyttet til anskaffelsesregelverket, og vi anbefaler at det iverksettes tiltak – opplæring og kontroll – på området.

Vennlig hilsen
for KPMG AS

Harald Sylta
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	17.11.20	40/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

FORSLAG TIL MØTEPLAN FOR 2021

Sekretariatets forslag til vedtak:

Haugesund kontrollutvalg godkjenner følgende møteplan for 2021:

Tirsdag: 26.01, 23.03, 11.05, 15.06, 31.08, 28.09, 26.10 og 23.11 – kl. 14.00

Utvalgssekretær kan i samråd med leder endre møtedato ved behov.

Vedlegg: Oversiktskalender for 2021

Saksorientering:

Med utgangspunkt i tidligere møtefrekvens med 8 møter i året, er det satt opp et forslag til møteplan for kontrollutvalget for 2021. Møtedag blir videreført til tirsdager, og i tråd med bystyrets vedtak blir møtestart blir kl. 14.00.

Møtene er åpne for publikum og presse. Datoene legges ute på kommunens nettside. Det er derfor viktig at møteplanen blir mest mulig korrekt. Sekretariatet foreslår følgende datoer:

- 26. januar (årsmelding)
- 23. mars (saker til bystyret i april)
- 11. mai (innstilling om årsregnskap til formannskap og BST i juni)
- 15. juni (evt. rapporter fra revisor)
- 31. august (budsjettforslag 2021 og evt. saker til bystyremøte i september)
- 28. september (revisjonsplan og evt. saker til bystyremøte i oktober)
- 26. oktober (saker til bystyremøte i november)
- 23. november (saker til bystyremøte i desember)

Formannskapet kan ikke gjøre vedtak i regnskapssaken før den er behandlet i kontrollutvalget. Dato for dette møtet vil derfor være avhengig av når det er planlagt behandling av årsberetning og regnskap i formannskapet.

Det er også mulighet for å ha ekstra møter hvis det blir behov for det.

Aksdal, 10.11.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Kalender 2021 - Haugestund

Januar 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
53					1	2	3
1	4	5	6	7	8	9	10
2	11	12	13	14	15	16	17
3	18	19	20	21	22	23	24
4	25	26	27	28	29	30	31

6 ● 13 ● 20 ● 28 ○

Februar 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5	1	2	3	4	5	6	7
6	8	9	10	11	12	13	14
7	15	16	17	18	19	20	21
8	22	23	24	25	26	27	28

4 ● 11 ● 19 ● 27 ○

Mars 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
9	1	2	3	4	5	6	7
10	8	9	10	11	12	13	14
11	15	16	17	18	19	20	21
12	22	23	24	25	26	27	28
13	29	30	31				

6 ● 13 ● 21 ● 28 ○

April 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
13				1	2	3	4
14	5	6	7	8	9	10	11
15	12	13	14	15	16	17	18
16	19	20	21	22	23	24	25
17	26	27	28	29	30		

4 ● 12 ● 20 ● 27 ○

Mai 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
17					1	2	
18	3	4	5	6	7	8	9
19	10	11	12	13	14	15	16
20	17	18	19	20	21	22	23
21	24	25	26	27	28	29	30
22	31						

3 ● 11 ● 19 ● 26 ○

Juni 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
22		1	2	3	4	5	6
23	7	8	9	10	11	12	13
24	14	15	16	17	18	19	20
25	21	22	23	24	25	26	27
26	28	29	30				

2 ● 10 ● 18 ● 24 ○

Juli 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
26				1	2	3	4
27	5	6	7	8	9	10	11
28	12	13	14	15	16	17	18
29	19	20	21	22	23	24	25
30	26	27	28	29	30	31	

1 ● 10 ● 17 ● 24 ○ 31 ●

August 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
30						1	
31	2	3	4	5	6	7	8
32	9	10	11	12	13	14	15
33	16	17	18	19	20	21	22
34	23	24	25	26	27	28	29
35	30	31					

8 ● 15 ● 22 ○ 30 ●

September 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
35			1	2	3	4	5
36	6	7	8	9	10	11	12
37	13	14	15	16	17	18	19
38	20	21	22	23	24	25	26
39	27	28	29	30			

7 ● 13 ● 21 ○ 29 ●

Oktober 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
39					1	2	3
40	4	5	6	7	8	9	10
41	11	12	13	14	15	16	17
42	18	19	20	21	22	23	24
43	25	26	27	28	29	30	31

6 ● 13 ● 20 ○ 28 ●

November 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44	1	2	3	4	5	6	7
45	8	9	10	11	12	13	14
46	15	16	17	18	19	20	21
47	22	23	24	25	26	27	28
48	29	30					

4 ● 11 ● 19 ○ 27 ●

Desember 2021

Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
48			1	2	3	4	5
49	6	7	8	9	10	11	12
50	13	14	15	16	17	18	19
51	20	21	22	23	24	25	26
52	27	28	29	30	31		

4 ● 11 ● 19 ○ 27 ●

- 🇳🇴 1. jan Nyttårsdag
- 🇳🇴 21. jan Prinsesse Ingrid Alexandra, 17 år
- 🇳🇴 6. feb Samefolkets dag
- ❤️ 14. feb St. Valentines dag
- 14. feb Morsdag
- 14. feb Fastelavn
- 🇳🇴 21. feb Kong Harald, 84 år
- 28. mar Sommertid start
- 28. mar Palmesøndag
- 1. apr Skjærtorsdag
- 2. apr Langfredag

- 🇳🇴 4. apr 1. påskedag
- 5. apr 2. påskedag
- 🇳🇴 1. mai Off. høgtidsdag
- 🇳🇴 8. mai Frigjøringsdag 1945
- 13. mai Kr. Himmelfartsdag
- 🇳🇴 17. mai Grunnlovsdag 1814
- 23. mai 1. pinsedag
- 24. mai 2. pinsedag
- 🇳🇴 7. jun Unionsoppløsning 1905
- 23. jun Jonsokaften
- 🇳🇴 4. jul Dronning Sonja, 84 år
- 🇳🇴 20. jul Kronprins Haakon, 48 år

- 🇳🇴 29. jul Olsokdagen
- 🇳🇴 19. aug Kronprinsesse Mette-Marit, 48 år
- 🇳🇴 13. sep Stortingsvalg
- 31. okt Halloween
- 31. okt Sommertid slutt
- 7. nov Allehelgensdag
- 14. nov Farsdag
- 28. nov 1. søndag i advent
- 13. des Luci dagen
- 🇳🇴 25. des 1. juledag
- 26. des 2. juledag

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	17.11.20	41/20
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 17.11.20

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsakene 45 – 52 blir tatt til orientering.

Saksvedlegg:

45. Statusrapport pr. november 2020
46. BST-vedtak 14.10.20, sak 56/20 – Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
47. BST-vedtak 14.10.20, sak 57/20 – Valg av revisor fra 01.07.21
48. Protokoll fra repr. møte i Krisesenter Vest IKS 27.10.20
49. Innkalling til representantskapsmøte i HIM IKS 02.12.20
50. Kommunedirektøren kan ikke endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag til kontrollarbeid – svarbrev fra KMD 15.10.20
51. Foreløpig invitasjon til konferanse i regi av Forum for kontrollutvalg i Rogaland 25.02.21
52. Medlemsinformasjon november 2020 – fra FKT

Saksorientering:

Sakene blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering.

Aksdal, 10.11.20

Odd Gunnar Høie
 Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Kontrollutvalget - statusoversikt pr. november 2020

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Valg av nytt prosjekt					
IT-sikkerhet	17.11.20	250 timer	Prosejktplan er ferdig		
Barnevern	09.06.20	320 timer	Under utarbeidelse	Januar 2021	
Orienteringer					
Krisesenter Vest IKS	22.09.20			17.11.20	
Administrasjon og service – kommunedir.	22.09.20			20.10.20	
Rogaland Revisjon IKS	25.08.20			22.09.20	
Karmsund Havn IKS	09.06.20			25.08.20	

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i bystyret	Planlagt oppfølg.	Merknad
Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	26.11.19	22.09.20	14.10.20		140 timer
Risiko- og vesentlighetsvurderinger	26.11.19	22.09.20	14.10.20		

Avsluttede prosjekter

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i bystyret	Fulgt opp i KU/BST	Merknader
Rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold	11.06.19	26.11.19	05.02.20	25.08.20/ 09.09.20	Avsluttet
Vedlikehold av kommunale bygg	08.05.18	27.11.18/ 29.01.19	13.03.19	04.02.20/ 04.03.20	Avsluttet
Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet	30.10.18	14.05.19/ 27.08.19	12.06.19/ 16.10.19	Ingen oppfølging	Avsluttet
Legemiddelhåndtering	24.10.17	06.03.18/ 08.05.18	13.06.18	29.01.19/ 13.03.19	Avsluttet
Eierskapskontroller					
Karmsund Havn IKS	30.01.18	05.06.18/ 28.08.18	17.10.18	27.08.19/ 16.10.19	Avsluttet

14.10.2020 Bystyret

Behandling

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt

BS - 056/20 Vedtak:

Haugesund bystyre tar KPMGs risiko- og vesentlighetsvurderinger til bruk i ny plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for 2020-2024 til orientering.

Haugesund bystyre vedtar å prioritere/rangere følgende tema innen forvaltningsrevisjon de neste fire år:

1. It-sikkerhet i kommunen

Med fokus på personvern rettet mot kommunens ansatte og innbyggernes bruk av kommunens tjenester.

2. Psykisk helse

Kommunens ansvar og betjening av personer som kan være til skade for seg selv og andre.

3. Spesialundervisning og grunnleggende ferdigheter i skolen

Får elever ulikt tilbud om spesialundervisning i skolene, hvor den enkeltes skoles budsjett er avgjørende? Hva blir gjort for å øke elevenes grunnleggende ferdigheter, spesielt i lesing?

4. Enhet for psykisk helse, rus og LAR

Psykososialt kriseteam skal aktiveres ved kriser, ulykker og katastrofer. Holder enheten et optimalt fokus, og til enhver tid tilfredsstillende beredskap.

5. Måloppnåelse knyttet til miljø og klima i kommunen

Hvorfor oppstår avvik? Hva gjør vi for å rette opp avvik?

6. Avviksmeldinger knyttet til vold og trusler i skolen Kommunen registrerer en stor og urovekkende økning i avviksmeldinger knyttet til vold og trusler. Hva har gått galt og hva gjør vi videre?

7. Sikkerhet i hjemmetjenesten

Hvordan sikrer og forbedrer vi våre ansattes arbeidssituasjon mot utagerende brukere

8. Redusert sykefravær Hvordan støtter kommunens HR avdeling lederne av institusjoner, med uvanlig høyt sykefravær. Hvordan påvirker høyt sykefravær tjenestetilbudet?

9. Opplæringsloven § 9a

10. Sykkel- og trafikksikring

11. Funksjonshemmedes levekår

12. Beredskap, hendelser og katastrofer

13. Ansettelse i kommunen

14. Offentlige anskaffelser

15. Tilskudd til frivillige organisasjoner

16. Vann og avløp

Haugesund bystyre vedtar å prioritere/rangere følgende tema/selskap for eierskapskontroll:

Gruppe 1 – prioriterte prosjekter

1. Karmsund Havn IKS

2. Generell eierstyring

Gruppe 2 – uprioriterte prosjekter

- Haugaland Kraft AS
- Haugaland Vekst IKS
- Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS
- Universitetsfondet for Rogaland AS

Haugesund bystyre gir kontrollutvalget delegert myndighet til å endre planen i planperioden i samsvar med kommuneloven § 23-3 og §23-4.

057/20 Valg av revisor fra 01.07.2021 - Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

Haugesund bystyre velger å gå inn i et interkommunalt samarbeid om levering av revisjonstjenester gjennom å søke opptak som eier i Rogaland Revisjon IKS fra 01.07.21.

Selskapet vil da bli kommunens oppdragsansvarlig revisor innen regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i årene framover.

Kommunedirektøren legger fram sak om den nye selskapsavtalen og finansiering av innskudd senere i høst eller på nyåret 2021.

14.10.2020 Bystyret

Behandling

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt

BS - 057/20 Vedtak:

Haugesund bystyre velger å gå inn i et interkommunalt samarbeid om levering av revisjonstjenester gjennom å søke opptak som eier i Rogaland Revisjon IKS fra 01.07.21.

Selskapet vil da bli kommunens oppdragsansvarlig revisor innen regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i årene framover.

Kommunedirektøren legger fram sak om den nye selskapsavtalen og finansiering av innskudd senere i høst eller på nyåret 2021.

058/20 Startlån 2020

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Haugesund kommune tar opp inntil 30 000 000 kroner i lån til videre utlån (startlån) jf. kommuneloven § 14-17. Dette kommer i tillegg til de 70 000 000 kroner som ble tatt opp tidligere i 2020.

30.09.2020 Formannskapet

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

FS - 081/20 Vedtak:

Haugesund kommune tar opp inntil 30 000 000 kroner i lån til videre utlån (startlån) jf. kommuneloven § 14-17. Dette kommer i tillegg til de 70 000 000 kroner som ble tatt opp tidligere i 2020.

PROTOKOLL FRA DIGITALT REPRESENTANTSKAPSMØTE 27.10.20 KRISESENTER VEST IKS

Tilstede: Unni Seim (Bømlo), Susann Abdallah (Stord), Arnstein Eek (Utsira) Aina Tveit (Sauda), Yngve Bergesen (Vindafjord), Vibeke Vikse Johnsen (Karmøy), Ole Bernt Thorbjørnsen (Haugesund) Elin Frønsdal (styreleder), Sigurd Eikje (Tysvær), Ragnhild Helle (Ullensvang), Kristine Trane (Tysnes), Bjørn Tollefsen (Etne) Øyvind Valen (Suldal), Bjørg Wangensten (Kvinnherad), Ingeborg Skjølingstad (Bokn), Jostein Førre (Sveio), Mari Petersen Dale (nestleder), Elisabeth Brekkå (fagansvarlig) Britt Helen Aasbø (daglig leder)

Møte ble avholdt via Teams.

SAK 1 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Innkalling og saksliste er godkjent

SAK 2 VALG AV REFERENT OG TO TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLL

Britt Helen Aasbø er valgt til referent

Yngve Bergesen, Vindafjord og Ingeborg Skjølingstad, Bokn signerer protokoll

SAK 3 ÅRSMELDING MED REVIDERT REGNSKAP

Nestleder Mari Dale presenterte årsmeldingen og revidert regnskap for 2019.

Ingen kommentarer innmeldt. Årsmelding og revidert regnskap godkjent

SAK 4 ORIENTERING OM KOMMUNENES BRUK AV KRISESENTERTILBUDET

Nestleder Mari Dale og fagansvarlig Elisabeth Brekkå orienterte om kommunenes bruk av krisesentertilbudet. Det er en langt mer utstrakt bruk av krisesentertilbudet enn tidligere. Andre aktiviteter enn kun det akutte botilbudet har økt voldsomt som konsekvens av krisesenterloven, og nasjonale føringer knyttet til vold i nære relasjoner. Disse aktivitetene beskrives som dagtilbud, pårønderarbeid, utadrettet virksomhet, rådgivning til hjelpeapparatet, undervisning, og ikke minst deltakelse i det forebyggende arbeidet og i planarbeid i eierkommunene

SAK 5 BUDSJETT OG ØKONOMI

Representantskapet ber styret komme tilbake med en redegjørelse på hvorfor budsjettet har en høyere økning enn forventet.

SAK 6 VALG AV STYRELEDER OG STYREMEDLEM

Kjell Magnar Mellesdal velges som styreleder for 2 år

Jennifer Martinsen velges som styremedlem for 2 år.

Inger Johanne Moe velges som styremedlem for 2 år.

SAK 7 VALG AV REVISOR

Haugaland Revisjon valgt. Innhenter nye tilbud i 2021

SAK 8 FASTSETTING AV HONORAR TIL STYRET

Opprettholder honorar til kr 60 000

SAK 9 VALG AV VALGKOMITE

Jostein Førre, Sigurd Eikje og Anne Lise Naasen fortsetter i valgkomiteen

SAK 10 ORIENTERING OM PROSJEKT, NYTT KRISESENTERBYGG

Daglig leder orienterte om prosjektet som pga. sykdom og Covid-19 har lagt i dvale siste året. En erfarer at byggene ikke er egnet til formålet og at blant annet sikkerhet til ansatte og brukere er sårbart. Manglende toalett og garderobe til ansatte er en utfordring. Under Covid-19 perioden er det svært utfordrende å ivareta smittevern med trange og små felles areal som vanskeliggjør å holde avstand. Tilbudet til menn, dagbrukere har i lange perioder lagt nede fordi det arealet er blitt brukt som karantene avdeling. Prosjektet blir videreført.

SAK 11 REVISJON AV SELSKAPSAVTALEN

Brønnøysund registrene må ha representantskapets godkjenning for at Ullensvang kommune er en av eierne av Kriesenter vest IKS. Dette ble vedtatt

Yngve Bergesen

Ingeborg Skjølingstad

HIM
 Telefon 52 76 50 50
 Telefax 52 76 50 51
 e-post: him@him.as

Representantskapet

Dato 04.11.20

**INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET
 HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK
 ONSDAG 2. DESEMBER 2020 KL 15.00**

Det innkalles til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten. **Møtet holdes onsdag 02.12.20 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark.**

Saksdokumentene blir sendt ut i uke 47. Dersom noen ikke kan møte, ber vi om å bli varslet snarest over tlf 52 76 50 50 eller e-post: gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Egil Våge
Bokn	June Grønnestad
Etne	Ordfører Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Etne	Varaordfører Kenneth Lyng Karlsen
Haugesund	Astri Furumo
Haugesund	John W. Pettersen
Haugesund	Karoline Sjøen Andersen
Haugesund	Arne Trygve Løvvik
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier
Tysvær	Varaordfører Sven Ivar Dybdal
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal
Vindafjord	Varaordfører Tove Elise Olsen Frøland

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn	Lillian Grønnestad og Erik Nilssen
Etne	Kristin Golf og Knut Erik Ebne
Haugesund	Bjørn Breivik, Laila Tjerandsen, Sjur Risanger og Svein Inge Huseby
Tysvær	Lillian Vikra og Gunn Marit Lygre
Vindafjord	Gustav Løge Fosse og Modolf Haraldseid

Alle deltakerkommunene er varslet ved ordfører.

Innkallingen sendes også til:
 Haugaland kontrollutvalgssekretariat
 Styreleder i HIM, Arild Karlsen

Saksliste:**Innkalling**

Evt. merknader til innkallingen

Valg av møteleder og protokollfører

Valg av 2 representanter til å signere protokollen sammen med møteleder

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker:

20.06 Protokoll fra møte i representantskapet 27.05.20

20.07 Renovasjonsbenchmarking og kundeundersøkelse 2020 ved Gry Dahle Lie, Informasjons- og fagsystemkonsulent i HIM

20.08 Orientering om HIM pr desember 2020 ved Gro Staveland

20.09 Orientering om regnskap og andre nøkkeltall ved økonomi- og administrasjonsleder Trond Kampen

20.10 Status for arbeid knyttet til samarbeid mellom HIM og Karmøy kommune

Vedtaksaker:

20.11 Budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024

Astri Furumo
Leder av representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør

Kommunedirektøren kan ikke endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet

Departementets svar på oppfølgingsspørsmål vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5

FKT har tidligere sendt spørsmål til departementet ang. tolkning av kommuneloven § 23-5, andre punktum:

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

Vi spurte om kommunedirektøren har rett til å uttale seg til kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet. I sitt svar viser departementet blant annet til at budsjettet for kontrollarbeidet har direkte betydning for omfanget av kontrollen med kommunens administrasjon, og at gode grunner derfor tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker. <https://www.fkt.no/nyheter/kommunalrett-nyheter/sporsmal-om-tolkning-av-kommunelovens-23-5-rapportering-til-kommunestyret-eller-fylkestinget/>

På bakgrunn av spørsmål fra medlemmer, sendte vi et oppfølgingsspørsmål til departementet om kommunedirektøren heller ikke skal gis anledning til å endre eller redusere budsjettforslaget til kontrollutvalget før det skal behandles i formannskapet.

Departementet svarer 15.10.20:

Departementet vil vise til at § 23-5 andre punktum regulerer i hvilke tilfeller kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler en sak. Når saker etter kontrollutvalgets behandling skal oversendes til kommunestyret, vil kommunedirektørens rolle være å ekspedere saken videre til behandling der.

Det framgår av merknaden til § 23-5 andre punktum i Prop. 46 L (2017–2018) at kommunedirektøren kan gi supplerende opplysninger i forbindelse med at saken oversendes til kommunestyret, jf. prinsippet om at saken skal være så godt opplyst som mulig. Kommunedirektøren kan imidlertid ikke endre saksframstillingen til kontrollutvalget.

Departementet legger derfor til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet.

Kontrollutvalgets budsjettforslag skal følge formannskapetets innstilling til årsbudsjettet etter § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Til kontrollutvalgene

Forum for kontrollutvalg i Rogaland har gleden av å informere om at neste års konferanse nå er fastsatt. Arrangementet blir denne gangen også på Hotel Residence i Sandnes.

➤ Torsdag 25 februar 2021, kl 09.30 – 16.00

Det jobbes med detaljene i programmet, men vi håper det blir en spennende og forhåpentligvis lærerik dag.

Vi kan røpe såpass at vi får foredragsholder i Geir Sverre Braut til å holde et spennende innlegg.

Mer informasjon og mulighet til å melde seg på sendes ut i god tid før arrangementet. Oppfordrer alle til å sette av dagen i sin kalender.

Mvh Carine Jøssang,

på vegne av arbeidsutvalget

Medlemsinformasjon november 2020

Kurs og konferanser

[Kontrollutvalgslederskolen 27.-28. oktober 2020, Gardermoen](#)

Samlingen ble gjennomført med 46 deltakere. Tilbakemeldingene er gode, og vi har fått tips om opplegg og innhold for neste ledersamling. Mange ønsker enda mer tid til gruppearbeid, spørsmål og diskusjon.

Det var mange som ikke meldte seg på eller som måtte melde avbud på grunn av frykt for covid-19 smitte. For at flere kan dra nytte av det faglige innholdet på samlingen, ble det gjort opptak av foredragene. Opptakene finner du på hjemmesiden.

[«Slik takler du media» 1. desember 2020, webinar](#)

Det kan være lurt å vite litt om hvordan mediene jobber, og hvordan du kan håndtere henvendelser fra mediene. Webinaret er et helt nytt tilbud rettet mot kontrollutvalgsledere og ledere for revisjonen og er et samarbeid mellom FKT og Norges kommunerevisorforbund (NKRF).

Du finner mer informasjon om kurset og påmelding på hjemmesiden.

Samlinger og konferanser våren 2021:

Noter deg dato og sted:

[Sekretariatskonferansen 16.-17. mars 2021, Lillestrøm](#)

[Fagkonferansen 1.-2. juni 2021, Ålesund](#)

Årsmøtet blir gjennomført i forbindelse med konferansen

Veiledere

[Mal for Internkontroll i sekretariatene](#)

Styret behandlet malen 27. oktober. Du finner den på hjemmesiden. Alle vedlegg er lagt inn i dokumentet.

Sekretariatets internkontroll bør være risikobasert. FKT og NKRF er derfor i ferd med å etablere i et felles prosjekt for å utarbeide en veileder for risikovurdering rettet mot sekretariatene.

[Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet](#)

Arbeidet med veilederen er i slutfasen før høringsrunden. Styret skal behandle høringsutkastet 15. desember. Vi tar sikte på at malen tas i bruk for uttalelsen til regnskapsåret 2020, dvs. våren 2021. Veilederen vil bli presentert i et webinar i fm. høringsrunden. Det kommer nærmere informasjon om det.

Nytt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet

[Kontrollutvalgsboken](#)

Vi venter på en ny utgave som er oppdatert i henhold til kommuneloven av 2018.

Utredningsleder Erland Aamodt opplyste under sitt innlegg på kontrollutvalgslederskolen at departementet håper å kunne starte opp arbeide med ny utgave nå i høst. FKT vil bli involvert i prosessen.

[Veileder til forskrift om kontrollutvalg og revisjon](#)

FKT har tidligere blitt varslet om at departementet vil utarbeide en veileder til forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Departementet er nå i gang med arbeidet, og FKT er invitert til å komme med innspill til prosessen.

Veilederen vil ta form av å være merknader til de enkelte forskriftsbestemmelsene.

[Hva er konsekvensen når kommunedirektøren endrer på årsberetningen etter at revisor har avlagt sin beretning?](#)

Dersom kommunen gjør endringer i årsberetningen etter at regnskapsrevisor har avlagt revisjonsberetning, er utgangspunktet at regnskapsrevisor skal kalle tilbake revisjonsberetningen og avgi en ny. Departementet legger likevel til grunn at behovet for å kalle tilbake revisjonsberetningen og avgi en ny revisjonsberetning må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

[Kan kommunedirektøren endre på kontrollutvalgets budsjettforslag?](#)

Departementet legger til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet.

[Kan sekretariatet delta digitalt i fysiske møter?](#)

Departementet mener at de oppgavene sekretariatet har ansvaret for kan utføres ved at det deltar digitalt under et fysisk møte. Dermed er hensynet til at oppgavene faktisk blir utført, ikke til hinder for slik deltakelse. Departementet mener etter dette at et kontrollutvalg kan holde et alminnelig (fysisk) møte selv om sekretariatet deltar digitalt.

Tidligere lovtolkninger fra departementet finner du på medlemssidene [«Spørsmål og svar»](#) (krever pålogging), eller på departementets side: [Tolkningsuttalelser om kommuneloven 2018](#)

Annet faglig påfyll

[Dilemmasamling for kommuner og fylkeskommuner \(KS, TI-Norge\)](#) 24 eksempler for refleksjon om etikk og antikorrupsjon i kommuner og fylkeskommuner

Styret

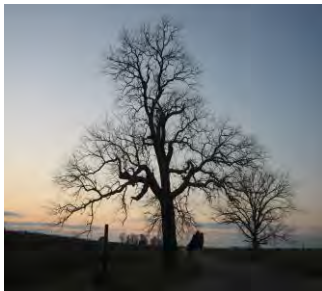
Styret hadde møte på Gardermoen 27. oktober, i fm. Kontrollutvalgslederskolen. Fire av styremedlemmene deltok digitalt. Strategiplanen var hovedsaken på møtet. Protokollen fra møtet er vedlagt, du finner den også på [medlemssiden](#) (krever pålogging). Styret har sitt neste styremøte 15. desember, og det møtet blir heldigitalt.

Nye medlemmer

Vi ønsker kontrollutvalget i Vågan kommune velkommen som nytt medlem i FKT.

Bruk hjemmesiden vår! www.fkt.no Følg oss også på [twitter](#) og [facebook](#)
De av dere som ønsker [tilgang til medlemssidene](#) kan sende en e-post til fkt@fkt.no for å få tildelt passord. Dette gjelder alle utvalgsmedlemmer.

Send oss gjerne en e-post hvis du har noen gode tips eller hvis det er noe du lurer på.

Vennlig hilsen

Anne-Karin Femanger Pettersen
Generalsekretær